

Sygn. akt III AUa 701/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja (spr.) SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Protokolant: st. sekr. sądowy Urszula Goluch-Nikanowicz	

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2012 r. w Lublinie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy W. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 17 maja 2012 r. sygn. akt VII U 201/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 701/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.09.2010 r. o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w B. stwierdził, że W. K. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresie od 12.03.2008r. do 28.02.2009 r.

Decyzją z tej samej daty o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w B. stwierdził wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne W. K. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność w okresie od marca 2008r. do lutego 2009r.

Kolejną decyzją z tej samej daty o nr (...) ZUS ustalił W. K. wysokość kwoty należnych składek na Fundusz Pracy za okres od marca 2008r. do lutego 2009r.

Odwołania od powyższych decyzji złożył W. K. uznając je za krzywdzące i niezgodne ze stanem faktycznym, związanym z wykonywaniem przez niego pracy nakładczej w firmach (...).

Postanowieniem wydanym na rozprawie z dnia 15.12.2011 r. Sąd zarządził połączenie wszystkich odwołań od wskazanych decyzji do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania .

Podstawą wyroku były następujące ustalenia.

W. K. dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w C. w dniu 31 grudnia 1998 roku i od tego czasu podlegał temu ubezpieczeniu opłacając z tego tytułu składki. Wnioskodawca nadal nieprzerwanie prowadzi jednoosobowo działalność gospodarczą w C., polega ona na prowadzeniu niewielkiego sklepu z artykułami przemysłowymi. W okresie od 1 grudnia 2005r. był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z PHU (...) E. J.. Umowa ta została uznana za zawartą w celu obejścia prawa (prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z 2008r. oddalającym odwołanie od decyzji ZUS) na skutek czego wnioskodawca, decyzją z dnia 21 kwietnia 2006r., został wyłączony z ubezpieczeń społecznych w związku z jej zawarciem.

W międzyczasie wnioskodawca został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu zawarcia umowy o pracę nakładczą z płatnikiem (...) sp. z o.o. w K. od dnia 1 czerwca 2007 r. Po przeprowadzeniu przez (...) Oddział w C. postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 9 lutego 2010 roku organ rentowy ustalił, że W. K. w okresie od 1 czerwca 2007r. do 11 marca 2008r. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) sp. z o.o. Organ rentowy uznał, że umowa o pracę nakładczą została zawarta w celu obejścia ustawy i uzyskania przez skarżącego, prowadzącego jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą innego tytułu do ubezpieczeń społecznych i uniknięcia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

W. K. wniósł odwołanie od tej decyzji. Wyrokiem z dnia 10.03.2011 roku Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie VIII U 2121/10 oddalił odwołanie podzielając argumenty ZUS. Na skutek apelacji wnioskodawcy wyrok ten następnie został uchylony przez Sąd Apelacyjny w Lublinie.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy po wezwaniu do udziału zainteresowanej spółki, Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 08.05.2012 r. w sprawie VII U 90/12 ponownie oddalił odwołanie od tej decyzji.

W międzyczasie ZUS w B. decyzją z dnia 24 maja 2010r. o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że W. K. z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 01.06.2007 r. do 11.03.2008 r. Wnioskodawca odwołał się od tej decyzji po terminie i w związku z tym Sąd Okręgowy w Lublinie prawomocnym postanowieniem w sprawie VIII U 2921/10 odrzucił odwołanie a Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie.

Jednocześnie (...) Oddział w R. Inspektorat w T. decyzją nr (...)z dnia 21 maja 2010 r. stwierdził, że W. K. w okresie od 12 marca 2008r. do 28 lutego 2009 r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T., Kolejną decyzją ZUS w T. ustalił, że W. K. od 1 marca 2009r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia zawartej z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T..

Wnioskodawca ani zainteresowana Spółka nie odwołały się od tych decyzji i stały się one prawomocne. Decyzja odebrana została przez wnioskodawcę w dniu 11.06.2010 r. a przez płatnika 28.05.2010 r.

W tym zakresie nie toczą się żadne postępowania sądowe.

Konsekwencją uprawomocnienia się decyzji Oddział w R. Inspektorat w T. nr (...) (...)z dnia 21 maja 2010 r. stwierdzającej, że W. K. w okresie od 12 marca 2008 r. do 28 lutego 2009 r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T. były zaskarżone w niniejszym postępowaniu decyzje ZUS w B.. W związku z tym, że wnioskodawca w okresie tym prowadził własną działalność gospodarczą i po wyłączeniu z ubezpieczeń społecznych z tytułu pracy nakładczej nie miał tytułu ubezpieczeniowego ZUS 29.09.2010 r. decyzją nr (...) stwierdził, że W. K. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresie od 12.03.2008r. do 28.02.2009 r. Następnie decyzją (...)ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne a decyzją (...) podstawę wymiaru składek na Fundusz Pracy dla W. K. jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą.

Sąd Okręgowy wskazał, że bezspornym jest, że wnioskodawca w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami jednoosobowo prowadził i nadal prowadzi działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży drobnych artykułów przemysłowych, biżuterii. Fakt prowadzenia tej działalności był niekwestionowany. W okresie tym wnioskodawca nawiązał kontakt z firmą istniejącą w T., noszącą różne nazwy: początkowo (...), później po przekształceniu GESTIO. Z tytułu współpracy z tymi firmami wnioskodawca został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywanej umowy nakładczej. Zakwestionowanie ważności zawartych umów o pracę nakładczą stało się przyczyną prawomocnego wyłączenia wnioskodawcy z ubezpieczeń społecznych z tego tytułu. Nieodwołanie się od decyzji z 21.05.2010 r. wyłączającej z ubezpieczenia społecznego w okresie od 12.03.2008 r. do 28.02.2009 r. z tytułu zatrudnienia na podstawie zatrudnienia w oparciu o umowę nakładczą zawartą z (...) SA w T. spowodowało, że wnioskodawca mimo prowadzenia działalności gospodarczej nie miał ważnego tytułu ubezpieczenia ani opłaconych stosownych składek.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt.5 i art.12, art. 13 pkt 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (DZ.U z 2009r., nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowymi wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Zaś w myśl mi. 13 pkt. 4 (w brzmieniu obowiązującym przed 20.09.2008r.) ustawy osoby te podlegają ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia jej zaprzestania. Skutkiem tego jest podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu w okresie od 12.03.2008r. do 28.02.2009r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W tym okresie zgodnie z powołanymi przepisami w wnioskodawca był zobowiązany do złożenia dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych oraz opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Dlatego też kolejnymi decyzjami należało określić wnioskodawcy w w/w okresie podstawę wymiaru składek na powyższe ubezpieczenia i Fundusz Pracy.

Zgodnie z art. 18 ust.8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu obowiązującym przed 01.01.2009 r.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących działalność gospodarczą stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

Ponadto zgodnie z art. 81 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (DZ.U. z 2008r., nr 164, poz. 1027) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota nie niższa jednak niż 75% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszana w Komunikacie Prezesa GUS. Składka nowej wysokości obowiązuje od trzeciego miesiąca następnego kwartału.

Zgodnie art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U z 2008 r. Nr 69 poz. 415 ze zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania ograniczenia o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie obowiązujące w danym okresie opłacają między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Ustalane przez organ rentowy podstawy wysokości składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe, zdrowotne, i Fundusz Pracy odpowiadają ustawowym wysokościami, ustalone zostały za okresy objęcia ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z treścią decyzji obejmującej tymi ubezpieczeniami, tj. za okres od marca 2008 do lutego 2009 r. Decyzje te są prawidłowe.

Dlatego też nie znajdując podstaw do ich zmiany Sąd w oparciu o wskazane przepisy oraz art.477¹⁴ § 1 k.p.c. uznał odwołanie wnioskodawcy za niezasadne i orzekł jak w sentencji.

Od powyższego wyroku apelację wniósł W. K. domagając się jego zmiany. W ocenie skarżącego wydany wyrok jest krzywdzący, niezgodny ze stanem faktycznym i obowiązującym prawem. Z treści apelacji wynika, że wnioskodawca kwestionuje prawidłowość ustaleń organów rentowych, których konsekwencją było uznanie umowy o pracę nakładczą za nieważną jako zawartą w celu obejścia ustawy, po to by uzyskać przez skarżącego, prowadzącego jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą inny tytuł ubezpieczeń społecznych, co spowodowało min. wydanie decyzji stwierdzającej, nie podleganie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku, co sprawia, że nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania.

Zarzuty apelującego, w istocie sprowadzają się do kwestionowania decyzji organu rentowego - (...) Oddziału w R. Inspektoratu w T. nr (...) (...) z dnia 21 maja 2010 r. stwierdzającej, że W. K. w okresie od 12 marca 2008r. do 28 lutego 2009 r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T.. Bezsporne jest, że ani wnioskodawca ani zainteresowana spółka nie odwołały się od powyższej decyzji, w wyniku czego stała się ona prawomocna.

Stwierdzić należy w pierwszej kolejności, że apelujący nie może w niniejszym postępowaniu skutecznie podważać mocy obowiązującej tej decyzji ani powoływać się na jej bezprawność. Wydawane przez organy rentowe decyzje od których nie złożono odwołania muszą być respektowane przez inne organy państwowe, w tym i sądy powszechne. Wymaga tego art. 7 i 10 Konstytucji RP, ale i art. 16 § 1 k.p.a., stosownie do którego ostateczna decyzja administracyjna może być wyeliminowana z obrotu prawnego tylko przez uprawniony organ w przewidzianym prawem postępowaniu.

Konsekwencją uprawomocnienia się decyzji z dnia 21 maja 2010 roku stwierdzającej, że W. K. w okresie od 12 marca 2008r. do 28 lutego 2009r. nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem (...) S.A.” z siedzibą w T., było wydanie zaskarżonych w tej sprawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w B.. W związku z tym, że wnioskodawca w okresie powyższym prowadził własną działalność gospodarczą i po wyłączeniu z ubezpieczeń społecznych z tytułu pracy nakładczej nie miał tytułu ubezpieczeniowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 29.09.2010 roku nr (...) zasadnie stwierdził, że z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresie od 12.03.2008 r. do 28.02.2009 r. Następnie decyzją(...)ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne, a decyzją (...)podstawę wymiaru składek na Fundusz Pracy dla W. K. jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą.

Ustalane przez organ rentowy podstawy wysokości składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe, zdrowotne, i Fundusz Pracy odpowiadają ustawowym wysokościami, ustalone zostały za okresy objęcia ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, tj.za okres od marca 2008 do lutego 2009r. Decyzje te są prawidłowe i wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami przytoczonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W toku postępowania przed Sądem wnioskodawca nie wskazywał na inne zarzuty, w szczególności nie kwestionował, by w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami nie prowadził działalności gospodarczej. W związku z powyższym rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego znajduje pełne oparcie w przytoczonych przez ten Sąd przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2009, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) - 6 ust. 1 pkt 5, art. 9 ust. 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, 18 ust. 8).

W tym stanie rzeczy, apelacja stanowi jedynie za polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami Sądu I instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelacje na podstawie art. 385 k.p.c.